

3. คำนวณกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปلوก

$$V_s = V_n - V_c \quad (6.19)$$

4. ตรวจสอบกำลังเฉือนมากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดจะรับได้หรือไม่?

$$V_s \leq 2.1\sqrt{f'_c} b_w d \quad (6.20)$$

5. เลือกเหล็กปلوก (A_v) เพื่อคำนวณระยะห่าง s ที่ต้องการ

$$s = \frac{A_v f_y d}{V_s} \quad (6.21)$$

6. ระยะห่างเหล็กปلوกมากที่สุดจากปริมาณเหล็กเสริมรับแรงเฉือนน้อยที่สุด

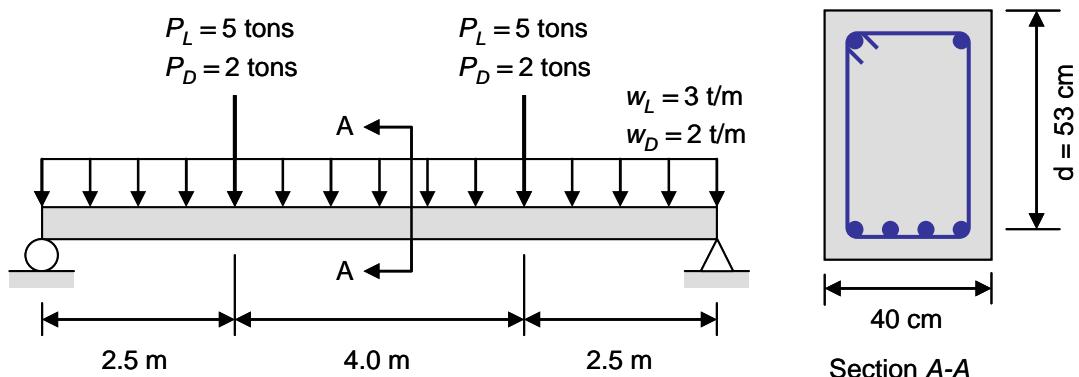
$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{0.2\sqrt{f'_c} b_w} \leq \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} \quad (6.14)$$

7. ระยะห่างเหล็กปلوกมากที่สุดตามค่า V_s

- เมื่อ $V_s \leq 1.1\sqrt{f'_c} b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{\max} = d/2 \leq 60$ ซม.

- เมื่อ $1.1\sqrt{f'_c} b_w d < V_s \leq 2.1\sqrt{f'_c} b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{\max} = d/4 \leq 30$ ซม.

ตัวอย่างที่ 6.1 ออกแบบเหล็กปโลกรับแรงเฉือนในคานช่วงเดียวดังแสดงในรูปที่ 6.16 กำลังคอนกรีต $f'_c = 280$ ก.ก./ซม.² ใช้เหล็กปโลก DB10 กำลังเหล็กเสริมรับการดัด 4,000 ก.ก./ซม.².

รูปที่ 6.16 คานช่วงเดียวและหน้าตัดสำหรับตัวอย่างที่ 6.1

วิธีทำ

1. คำนวณแรงเฉือนประดัย

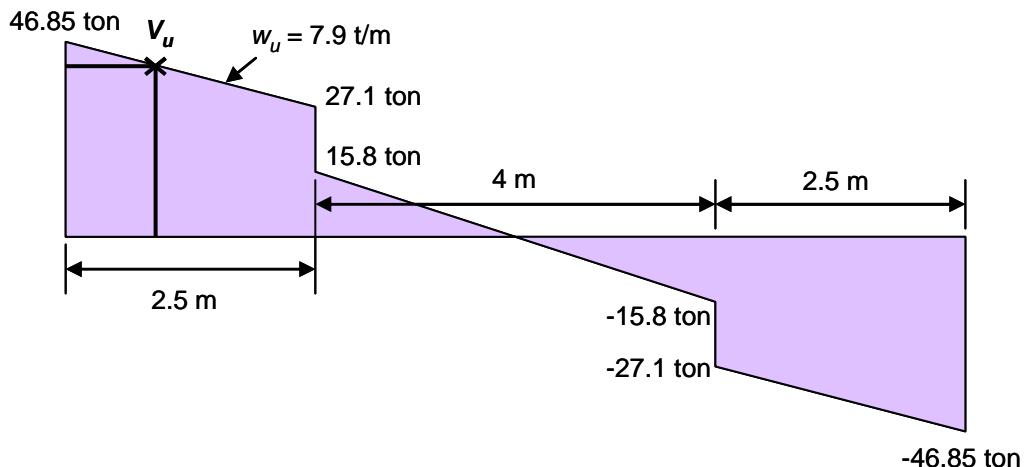
$$\text{น้ำหนักแผ่นประดัย } w_u = 1.4(2) + 1.7(3) = 7.9 \text{ ตัน/เมตร}$$

$$\text{น้ำหนักประดัย } P_u = 1.4(2) + 1.7(5) = 11.3 \text{ ตัน}$$

เก็บแผนภูมิแรงเฉือนดังแสดงในรูปที่ 6.17

สมมุติความกว้างเสาที่จุดรองรับกว้าง 30 ซม. คำนวณแรงเฉือนที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

$$V_u/\phi \text{ ที่ระยะ } d = (46.85 - 7.9(0.15 + 0.53))/0.85 = 48.80 \text{ ตัน}$$

รูปที่ 6.17 แผนภูมิแรงเฉือนสำหรับตัวอย่างที่ 6.1

2. คำนวณกำลังเฉือนคอนกรีต V_c

$$V_c = 0.53\sqrt{f'_c} b_w d = 0.53\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 18.80 \text{ ตัน}$$

3. คำนวณกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปลอก V_s

$$V_s = V_u / \phi - V_c = 48.80 - 18.80 = 30.00 \text{ ตัน}$$

4. คำนวณกำลังเฉือน V_s มากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดเพียงพอหรือไม่?

$$V_{s,\max} = 2.1\sqrt{f'_c} b_w d = 2.1\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 74.50 \text{ ตัน}$$

เนื่องจาก V_s ที่ต้องการที่ระยะ $d = 30.00$ ตัน มีค่าไม่เกิน $V_{s,\max} = 74.50$ ตัน

ดังนั้นหน้าตัดมีขนาดเพียงพอ

$$\text{ตรวจสอบ } 1.1\sqrt{f'_c} b_w d = 1.1\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 39.02 \text{ ตัน} > V_s$$

$$\text{เนื่องจาก } V_s < 1.1\sqrt{f'_c} b_w d \text{ ดังนั้น } s_{\max} = d/2 = 53/2 = 26.5 \text{ ซม.} < 60 \text{ ซม.}$$

$$s_{\max} = 26 \text{ ซม.}$$

5. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการ

ลองใช้เหล็ก DB10 ปลอกปิด(สองขา) $A_v = 2(0.785) = 1.57 \text{ ซม.}^2$ มีกำลังคราก $f_y = 4,000 \text{ ก.ก./ซม.}^2$

ระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการที่ระยะ d จากผิวของจุดรองรับคือ

$$s = \frac{A_v f_y d}{V_s} = \frac{1.57 \times 4.0 \times 53}{30.00} = 11 \text{ ซม.}$$

ดังนั้นเลือกใช้เหล็กปลอก **DB10 @ 0.11 m.** ที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

6. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด ตามบริมาณเหล็กเต้มรับแรงเฉือนห้อยที่สุด

$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{0.2\sqrt{f'_c} b_w} = \frac{1.57 \times 4,000}{0.2\sqrt{280} \times 40} = 47 \text{ ซม.}$$

$$\text{และต้องไม่เกิน } s_{\max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} = \frac{1.57 \times 4,000}{3.5 \times 40} = 45 \text{ ซม.}$$

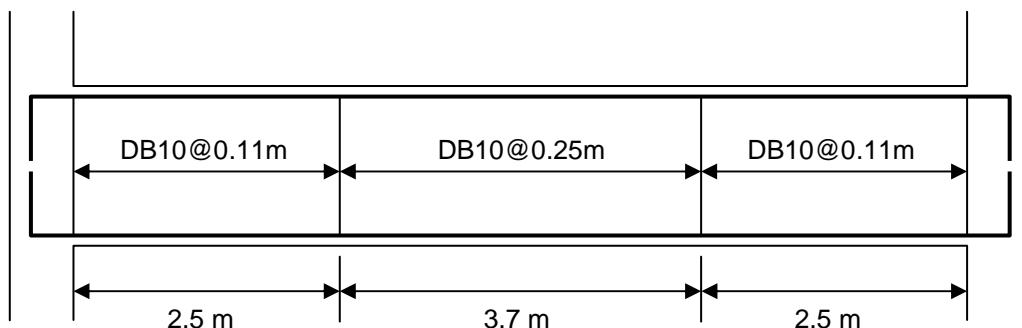
$$s_{\max} = 45 \text{ ซม.}$$

ตั้งนั่น DB10 @ 0.11 m. ที่เลือกไว้ใช้ได้ แต่ค่อนข้างถือว่าเพิ่มระยะห่าง แม้ว่าจะเพิ่มระยะห่างแล้ว ก็ยังต้องรับน้ำหนักมากกว่าระยะ d จากพิวจุครองรับ

6. ออกรูปแบบเหล็กปลอกสำหรับระยะ $x > 2.5$ เมตร $V_u/\phi = 15.8/0.85 = 18.6$ ตัน

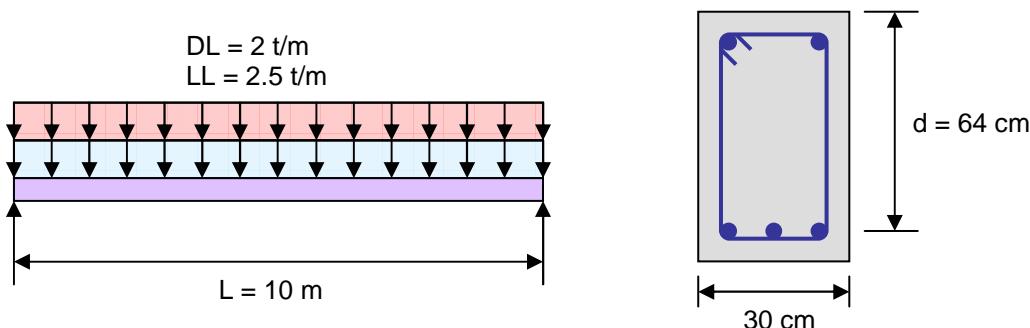
เนื่องจากค่ากำลังเฉือนที่ต้องการ $V_u/\phi = 18.6$ ตัน น้อยกว่ากำลังเฉือนคอนกรีต $V_c = 18.8$ ตัน ดังนั้นใช้ปริมาณเหล็กน้อยที่สุดหรือ s_{max} ที่ความคุณคือ $d/2 = 53/2 = 26.5$ ซม.

เลือกใช้เหล็กปลอก DB10@0.25

รูปที่ 6.18 การจัดวางเหล็กปลอกรับแรงเฉือนสำหรับตัวอย่างที่ 6.1

ตัวอย่างที่ 6.2 งานช่วงเดี่ยวในรูปที่ 6.19 รองรับน้ำหนักคงที่ 2 ตัน/เมตร (รวมน้ำหนักตัวเอง) และน้ำหนักจริง 2.5 ตัน/เมตร ให้ออกรูปแบบเหล็กปลอกสำหรับงานช่วงเดี่ยว กำลังคอนกรีต $f'_c = 250$ ก.ก./ซม.² กำลังเหล็กเสริมรับการตัด 4,000 ก.ก./ซม.²

รูปที่ 6.19 งานช่วงเดี่ยวและหน้าตัดสำหรับตัวอย่างที่ 6.2

วิธีทำ

1. คำนวณ shear force envelope สำหรับการเฉือน

$$\text{น้ำหนักประดับทึบหมด } w_u = 1.4(2) + 1.7(2.5) = 7.05 \text{ ตัน/เมตร}$$

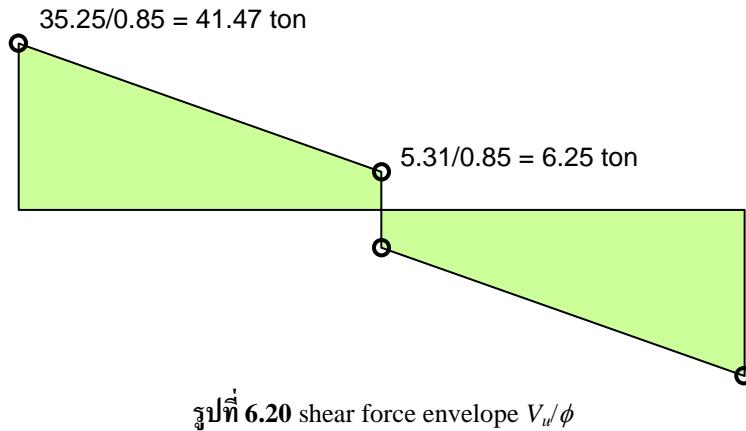
$$\text{น้ำหนักจรประดับ } w_{Lu} = 1.7(2.5) = 4.25 \text{ ตัน/เมตร}$$

$$\text{แรงเฉือนประดับที่ปลายคาน } w_u L/2 = 7.05(10)/2 = 35.25 \text{ ตัน}$$

$$\text{แรงเฉือนประดับที่กลางช่วงคาน } w_{Lu} L/8 = 4.25(10)/8 = 5.31 \text{ ตัน}$$

เนื่องจากงานช่วงน้ำหนักบนหลังคานและจุครองรับอยู่ด้านล่าง สมมุติจุครองรับกว้าง 40 ซม. หน้าตัดวิกฤตอยู่ที่ระยะ $d = 64$ ซม. จากพิวจุครองรับ แรงเฉือนมีค่าเท่ากับ

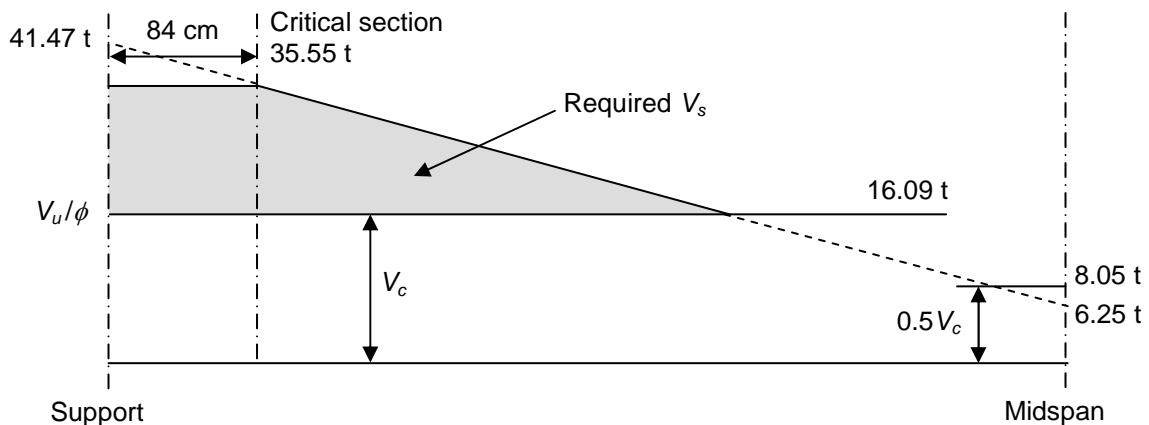
$$V_u/\phi \text{ ที่ระยะ } d = 41.47 - (0.84/5)(41.47 - 6.25) = 35.55 \text{ ตัน}$$

2. คำนวณกำลังเฉือนคอนกรีต V_c

$$V_c = 0.53\sqrt{f'_c} b_w d = 0.53\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 16.09 \text{ ตัน}$$

เขียนแรงเฉือนที่หน้าตัดวิกฤตและกำลังเฉือนคอนกรีตลงใน shear force envelope พื้นที่ส่วนที่เกิน V_c ขึ้นมาคือ V_s คือ ส่วนที่ต้องการเหล็กปลอกมาช่วยรับแรงเฉือน บางช่วงของงานแม่ไม่ต้องการ V_s ก็ยังคงต้องใส่เหล็กปลอกในปริมาณ น้อยที่สุด ดังแสดงในรูปที่ 6.21

รูปที่ 6.21 แผนภูมิแรงเฉือนที่ใช้ในการออกแบบ

3. คำนวณกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปลอก V_s

$$V_s = V_u/\phi - V_c = 35.55 - 16.09 = 19.46 \text{ ตัน}$$

4. คำนวณกำลังเฉือน V_s มากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดเพียงพอหรือไม่?

$$V_{s,\max} = 2.1\sqrt{f'_c} b_w d = 2.1\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 63.75 \text{ ตัน}$$

เนื่องจาก V_s ที่ต้องการที่ระยะ $d = 19.46$ ตัน มีค่าไม่เกิน $V_{s,\max} = 63.75$ ตัน

ดังนั้นหน้าตัดมีขนาดเพียงพอ

ตรวจสอบ $1.1\sqrt{f'_c} b_w d = 1.1\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 33.39 > V_s$

เนื่องจาก $V_s < 1.1\sqrt{f'_c} b_w d$ ดังนั้น $s_{\max} = d/2 = 64/2 = 32 \text{ ซม.} < 60 \text{ ซม.}$

$s_{\max} = 32 \text{ ซม.}$

5. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการ

ลองใช้เหล็ก RB9 ปลอกปิด(สองขา) $A_v = 2(0.636) = 1.27 \text{ ซม.}^2$ มีกำลังคราก $f_y = 2,400 \text{ ก.ก./ซม.}^2$

ระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการที่ระยะ d จากผิวของจุดรองรับคือ

$$s = \frac{A_v f_y d}{V_s} = \frac{1.27 \times 2.4 \times 64}{19.46} = 10.02 \text{ ซม.}$$

ดังนั้นเลือกใช้เหล็กปลอก **RB9 @ 0.10 m.** ที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

6. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด จากปริมาณเหล็กเสริมรับแรงเฉือนน้อยที่สุด

$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{0.2\sqrt{f'_c b_w}} = \frac{1.27 \times 2,400}{0.2\sqrt{250} \times 30} = 32 \text{ ซม.}$$

$$\text{และต้องไม่เกิน } s_{\max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} = \frac{1.27 \times 2,400}{3.5 \times 30} = 29 \text{ ซม.} \quad s_{\max} = 29 \text{ ซม.}$$

ดังนั้น **RB9 @ 0.10 m.** ที่เลือกไว้ใช้ได้ แต่ค่อนข้างถึงควรเพิ่มระยะขึ้นเป็น 15 ซม. เมื่อแรงเฉือนที่มากจะทำลดลง สำหรับหน้าตัดที่อยู่ห่างมากกว่าระยะ d จากผิวจุดรองรับ

7. คำนวณค่า V_u/ϕ และระยะที่จะใช้เหล็กปลอก **RB9 @ 0.15 m.**

$$\frac{V_u}{\phi} = \frac{A_v f_y d}{s} + V_c = \frac{1.27 \times 2.4 \times 64}{15} + 16.09 = 29.1 \text{ ตัน}$$

พิจารณาตำแหน่งที่ $V_u/\phi = 29.1$ ตัน โดยพิจารณาจาก群ที่ 6.18 ใช้กฎสามเหลี่ยมคล้าย

$$x = \frac{41.47 - 29.1}{41.47 - 6.25} \times 500 = 176 \text{ ซม. จากจุดรองรับ}$$

บริเวณกลางช่วงคานซึ่งแรงเฉือนมีค่าน้อย เรายาจเพิ่มระยะห่างเหล็กปลอกให้จนถึง $s_{\max} = 29 \text{ ซม.}$

$$\frac{V_u}{\phi} = \frac{A_v f_y d}{s} + V_c = \frac{1.27 \times 2.4 \times 64}{29} + 16.09 = 22.8 \text{ ตัน}$$

$$x = \frac{41.47 - 22.8}{41.47 - 6.25} \times 500 = 265 \text{ ซม. จากจุดรองรับ}$$

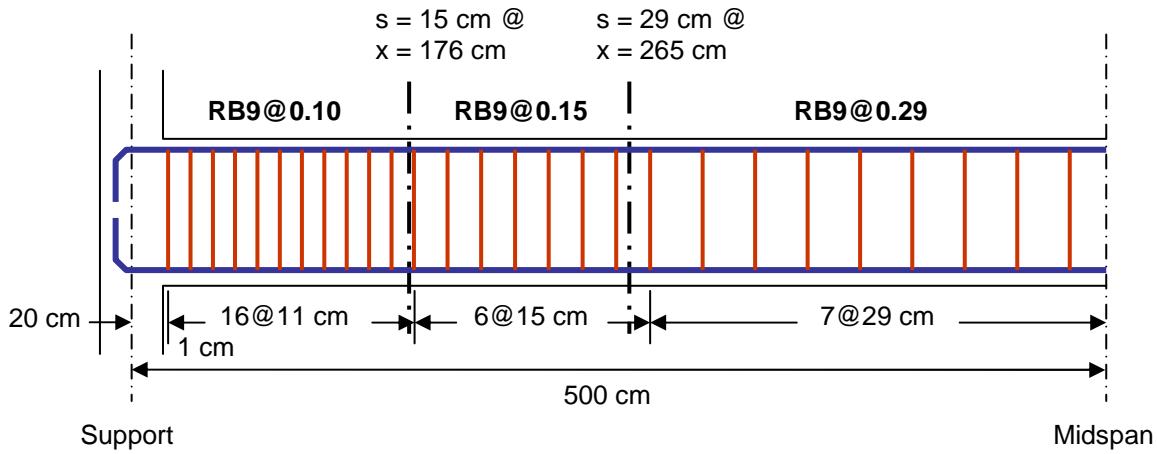
8. จัดวางเหล็กปลอกตามตำแหน่งที่คำนวณมา

โดยอาจจัดวางตามระยะที่คำนวณໄได้ หรือพิจารณาโดยละเอียดที่จะปลอกและระยะตามจริง เช่นกำหนดให้ปลอกแรกเริ่มที่ระยะ 1 ซม. จากผิวจุดรองรับ แล้วคำนวณระยะที่ใช้จริงตามระยะห่างระหว่างปลอกไปจนถึงระยะที่คำนวณໄได้ โดยอาจเกินไปเล็กน้อยดังนี้

RB9 @ 0.11 m. : $20 + 1 + 16@10 = 181 \text{ ซม.} > 176 \text{ ซม.}$ **OK**

RB9 @ 0.15 m. : $181 + 6@15 = 271 \text{ ซม.} > 265 \text{ ซม.}$ **OK**

RB9 @ 0.29 m. : $271 + 7@29 = 474 \text{ ซม.}$

รูปที่ 6.22 การใส่เหล็กปลอกในตัวอย่างที่ 6.2

6.10 การออกแบบหน้าตัดรับแรงเฉือนโดยวิธีหน่วยแรงใช้งาน

การคำนวณโดยวิธีหน่วยแรงใช้งานสำหรับแรงเฉือนจะคล้ายกับวิธีกำลัง เริ่มจากกำลังเฉือนคอนกรีต V_c ของคานซึ่งมีความกว้าง b_w และลึก d คือ

$$V_c = \left(0.265\sqrt{f'_c} + 91.4 \frac{\rho_w V d}{M} \right) b_w d \leq 0.464\sqrt{f'_c} b_w d \quad (6.22)$$

และ สูตรแบบง่าย $V_c = 0.29\sqrt{f'_c} b_w d$ (6.23)

หากคอนกรีตมีกำลังไม่เพียงพอในการรับแรงเฉือน เมื่อมีการเสริมเหล็กรับแรงเฉือนกำลังเฉือนทั้งหมดที่ยอมให้ของคานคือ

$$V = V_c + V_s \quad (6.24)$$

เมื่อ V_c คือกำลังเฉือนของคอนกรีตที่ยอมให้ และ V_s คือกำลังเฉือนจากเหล็กรับแรงเฉือน ในกรณีของเหล็กปลอกตั้งเหล็กรับแรงเฉือนอยู่ในแนวเดียวกัน V_s จะเท่ากับ

$$V_s = \frac{A_v f_v d}{s} \quad (6.25)$$

เมื่อ A_v คือพื้นที่หน้าตัดรวมของเหล็กปลอกในแนวเดียวกัน f_v คือหน่วยแรงดึงที่ยอมให้ในเหล็กรับแรงเฉือนซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดของหน่วยแรงดึงที่ยอมให้ในเหล็กเสริม และ s คือระยะห่างเหล็กปลอก

แรงเฉือนมากที่สุดที่ยอมให้ จะต้องมีค่าไม่เกิน $1.32\sqrt{f'_c} b_w d$ ถ้าเกินต้องเพิ่มขนาดหน้าตัด

ระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด

ค่า s_{max} ที่คำนวณจากปริมาณเหล็กรับแรงเฉือนน้อยที่สุดจะเหมือนกับวิธีกำลังคือ $\min A_v = 3.5 b_w d / f_y$

$$s_{max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} \quad (6.26)$$

และระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด $s_{max} = d/2$ และไม่น้อยกว่า 60 ซม. และเมื่อ V มีค่าเกิน $0.795\sqrt{f'_c} b_w d$ ให้ลดค่า s_{max} นี้ลงครึ่งหนึ่ง ดังนั้น

- เมื่อ $V \leq 0.795\sqrt{f'_c} b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{max} = d/2 \leq 60$ ซม.

- เมื่อ $0.795\sqrt{f'_c}b_w d < V \leq 1.32\sqrt{f'_c}b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{\max} = d/4 \leq 30$ ซม.
- เมื่อ $V > 1.32\sqrt{f'_c}b_w d$ ให้เพิ่มขนาดหน้าตัด

ขั้นตอนการออกแบบเหล็กเสริมรับแรงเฉือน

- พิจารณาหน้าตัดวิกฤตและคำนวนแรงเฉือน V โดยปกติจะใช้ที่ค่าที่ระยะ d จากผิวของจุดรองรับ หรือพิจารณาจาก shear force envelope
- คำนวนกำลังเฉือนคอนกรีต ส่วนใหญ่จะใช้สูตรอย่างง่ายคือ

$$V_c = 0.29\sqrt{f'_c}b_w d$$

- คำนวนกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปลอก

$$V_s = V - V_c$$

- ตรวจสอบกำลังเฉือนมากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดจะรับได้หรือไม่?

$$V \leq 1.32\sqrt{f'_c}b_w d$$

- เลือกเหล็กปลอก (A_v) เพื่อคำนวนระยะห่าง s ที่ต้องการ

$$s = \frac{A_v f_y d}{V_s}$$

- ระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุดจากปริมาณเหล็กเสริมรับแรงเฉือนน้อยที่สุด

$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w}$$

- ระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุดตามค่า V

- เมื่อ $V \leq 0.795\sqrt{f'_c}b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{\max} = d/2 \leq 60$ ซม.
- เมื่อ $0.795\sqrt{f'_c}b_w d < V \leq 1.32\sqrt{f'_c}b_w d$ ให้ใช้ค่า $s_{\max} = d/4 \leq 30$ ซม.

ตัวอย่างที่ 6.3 ออกรูปแบบเหล็กปลอกรับแรงเฉือนโดยวิธีหน่วยแรงใช้งานในงานช่วงเดียวดังแสดงในรูปที่ 6.16 กำลังคอนกรีต $f'_c = 280$ ก.ก./ซม.² ใช้เหล็กปลอก DB10 กำลังเหล็กเสริมรับการดัด 4,000 ก.ก./ซม.²

วิธีทำ

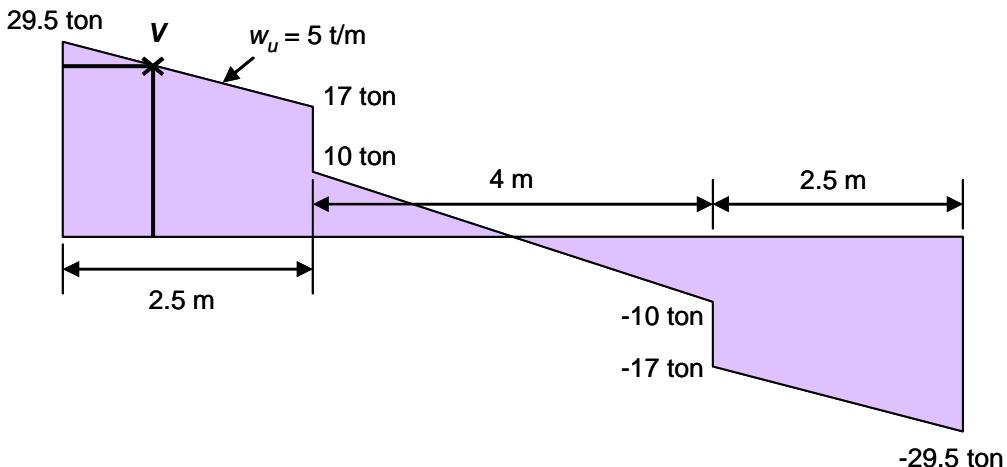
- คำนวนแรงเฉือนที่หน้าตัดวิกฤต เบื้องต้นกำหนดภาระเฉือนตั้งแสดงในรูปที่ 6.23

สมมุติความกว้างเสาที่จุดรองรับกว้าง 30 ซม. คำนวนแรงเฉือนที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

$$\text{แรงเฉือน } V \text{ ที่ระยะ } d = 29.5 - 5(0.15 + 0.53) = 26.10 \text{ ตัน}$$

- คำนวนกำลังเฉือนคอนกรีต V_c

$$V_c = 0.29\sqrt{f'_c}b_w d = 0.29\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 10.29 \text{ ตัน}$$

รูปที่ 6.23 แผนภูมิแรงเฉือนสำหรับตัวอย่างที่ 6.3

3. คำนวณกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปลอก V_s

$$V_s = V - V_c = 26.10 - 10.29 = 15.81 \text{ ตัน}$$

4. คำนวณกำลังเฉือน V มากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดเพียงพอหรือไม่?

$$V_{\max} = 1.32\sqrt{f'_c} b_w d = 1.32\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 46.8 \text{ ตัน}$$

เนื่องจาก V ที่ต้องการที่ระยะ $d = 26.10$ ตัน มีค่าไม่เกิน $V_{\max} = 46.8$ ตัน

ดังนั้นหน้าตัดมีขนาดเพียงพอ

$$\text{ตรวจสอบ } 0.795\sqrt{f'_c} b_w d = 0.795\sqrt{280} \times 40 \times 53 / 1,000 = 28.2 \text{ ตัน} > V$$

$$\text{เนื่องจาก } V < 0.795\sqrt{f'_c} b_w d \text{ ดังนั้น } s_{\max} = d/2 = 53/2 = 26.5 \text{ ซม.} < 60 \text{ ซม.}$$

$$s_{\max} = 26 \text{ ซม.}$$

5. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการ

ลองใช้เหล็ก DB10 ปลอกปีก(สองขา) $A_v = 2(0.785) = 1.57 \text{ ซม.}^2$ หน่วยแรงที่ขอมให้ $f_s = 1,700 \text{ ก.ก./ซม.}^2$

ระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการที่ระยะ d จากผิวของจุดรองรับคือ

$$s = \frac{A_v f_s d}{V_s} = \frac{1.57 \times 1.7 \times 53}{15.81} = 8.95 \text{ ซม.}$$

ดังนั้นเลือกใช้เหล็กปลอก **DB10 @ 0.08 m.** ที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

6. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด ตามปริมาณเหล็กเสริมรับแรงเฉือนน้อยที่สุด

$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} = \frac{1.57 \times 4,000}{3.5 \times 40} = 45 \text{ ซม.}$$

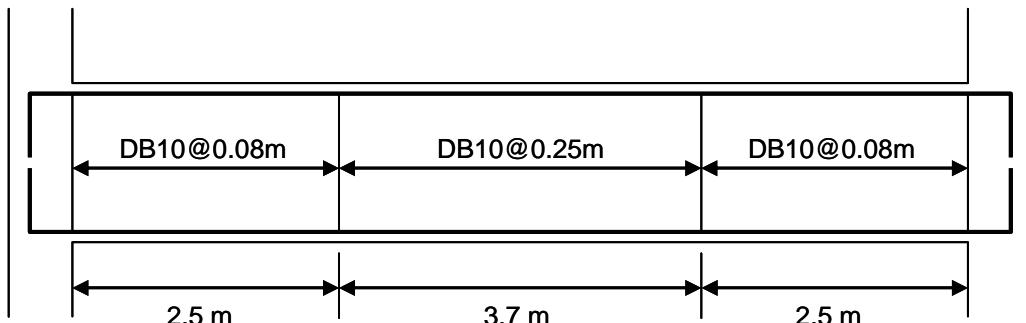
$$s_{\max} = 45 \text{ ซม.}$$

ดังนั้น **DB10 @ 0.08 m.** ที่เลือกไว้ใช้ได้ แต่ค่อนข้างถือจังหวะเพิ่มระยะขึ้น เมื่อแรงเฉือนที่มากจะทำลดลงสำหรับหน้าตัดที่อยู่ห่างมากกว่าระยะ d จากผิวจุดรองรับ

7. ออกรูปแบบเหล็กปลอกสำหรับระยะ $x > 2.5$ เมตร $V = 10$ ตัน

เนื่องจากค่ากำลังเฉือนที่ต้องการ $V = 10$ ตัน น้อยกว่ากำลังเฉือนคอนกรีต $V_c = 10.29$ ตัน ดังนั้นใช้ปริมาณเหล็กน้อยที่สุดหรือ s_{max} ที่ความคุณคือ $d/2 = 53/2 = 26.5$ ซม.

เลือกใช้เหล็กปลอก DB10@0.25

รูปที่ 6.24 การจัดวางเหล็กปลอกครับแรงเฉือนสำหรับตัวอย่างที่ 6.3

ตัวอย่างที่ 6.4 ออกแบบเหล็กครับแรงเฉือนโดยวิธีหน่วยแรงใช้งาน สำหรับงานช่วงเดียวกันในตัวอย่างที่ 6.2 รองรับน้ำหนักคงที่ 2 ตัน/เมตร (รวมน้ำหนักตัวเอง) และน้ำหนักจร 2.5 ตัน/เมตร ให้ออกแบบเหล็กปลอกโดยวิธีหน่วยแรงใช้งาน กำลังคอนกรีต 250 ก.ก./ซม.² กำลังเหล็กเสริมรับการตัด 4,000 ก.ก./ซม.²

วิธีทำ

1. คำนวณ shear force envelope สำหรับออกแบบการเฉือน

$$\text{น้ำหนักบรรทุกทั้งหมด } w = 2 + 2.5 = 4.5 \text{ ตัน/เมตร}$$

$$\text{น้ำหนักบรรทุกจร } w_L = 2.5 \text{ ตัน/เมตร}$$

$$\text{แรงเฉือนที่ปลายคาน } pL/2 = 4.5(10)/2 = 22.5 \text{ ตัน}$$

$$\text{แรงเฉือนที่กลางช่วงคาน } w_L L/8 = 2.5(10)/8 = 3.13 \text{ ตัน}$$

เนื่องจากคานรับน้ำหนักบนหลังคานและจุดรองรับอยู่ด้านล่าง สมมุติจุดรองรับกว้าง 40 ซม. หน้าตัดวิกฤตอยู่ที่ระยะ $d = 64$ ซม. จากผิวจุดรองรับ แรงเฉือนมีค่าเท่ากับ

$$V \text{ ที่ระยะ } d = 22.5 - (0.84/5)(22.5 - 3.13) = 19.25 \text{ ตัน}$$

2. คำนวณกำลังเฉือนคอนกรีต V_c

$$V_c = 0.29\sqrt{f'_c} b_w d = 0.29\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 8.80 \text{ ตัน}$$

3. คำนวณกำลังเฉือนที่ต้องการจากเหล็กปลอก V_s

$$V_s = V - V_c = 19.25 - 8.80 = 10.45 \text{ ตัน}$$

4. คำนวณกำลังเฉือน V มากที่สุด ว่าหน้าตัดมีขนาดเพียงพอหรือไม่?

$$V_{max} = 1.32\sqrt{f'_c} b_w d = 1.32\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 40.07 \text{ ตัน}$$

เนื่องจาก V ที่ระยะ d มีค่า = 19.25 ตัน มีค่าไม่เกิน $V_{max} = 40.07$ ตัน

ตั้งนั่นหน้าตัดมีขนาดพิเศษ

$$\text{ตรวจสอบ } 0.795\sqrt{f'_c} b_w d = 0.795\sqrt{250} \times 30 \times 64 / 1,000 = 24.14 \text{ ตัน} > V$$

$$\text{เนื่องจาก } V < 0.795\sqrt{f'_c} b_w d \text{ ดังนั้น } s_{\max} = d/2 = 64/2 = 32 \text{ ซม.} < 60 \text{ ซม.} \quad s_{\max} = 32 \text{ ซม.}$$

5. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการ

ลองใช้เหล็ก RB9 ปลอกปิด(สองขา) $A_v = 2(0.636) = 1.27 \text{ ซม.}^2$ มีกำลังคราก $f_y = 2,400 \text{ ก.ก./ซม.}^2$

ระยะห่างเหล็กปลอกที่ต้องการที่ระยะ d จากผิวของจุดรองรับคือ

$$s = \frac{A_v f_y d}{V_s} = \frac{1.27 \times 1.2 \times 64}{10.45} = 9.33 \text{ ซม.}$$

ตั้งนั่นเลือกใช้เหล็กปลอก **RB9 @ 0.09 m.** ที่ระยะ d จากผิวจุดรองรับ

6. คำนวณระยะห่างเหล็กปลอกมากที่สุด จากบริเวณเหล็กเสริมรับแรงเฉือนน้อยที่สุด

$$s_{\max} = \frac{A_v f_y}{3.5 b_w} = \frac{1.27 \times 2,400}{3.5 \times 30} = 29 \text{ ซม.} \quad s_{\max} = 29 \text{ ซม.}$$

ตั้งนั่น **RB9 @ 0.09 m.** ที่เลือกไว้ใช้ได้ แต่ค่อนข้างถี่จึงควรเพิ่มระยะเป็น 15 ซม. เมื่อแรงเฉือนที่มากจะทำลดลง สำหรับหน้าตัดที่อยู่ห่างมากกว่าระยะ d จากผิวจุดรองรับ

7. คำนวณค่า V และระยะที่จะใช้เหล็กปลอก **RB9 @ 0.15 m.**

$$V = \frac{A_v f_y d}{s} + V_c = \frac{1.27 \times 1.2 \times 64}{15} + 8.80 = 15.3 \text{ ตัน}$$

พิจารณาตำแหน่งที่ $V = 15.3 \text{ ตัน}$ พิจารณาโดยใช้กฎสามเหลี่ยมคล้าย

$$x = \frac{22.5 - 15.3}{22.5 - 3.13} \times 500 = 186 \text{ ซม.} \text{ จากจุดรองรับ}$$

บริเวณกลางช่วงคานซึ่งแรงเฉือนมีค่าน้อย เรายาเพิ่มระยะห่างเหล็กปลอกได้จนถึง $s_{\max} = 29 \text{ ซม.}$

$$V = \frac{A_v f_y d}{s} + V_c = \frac{1.27 \times 1.2 \times 64}{29} + 8.80 = 12.2 \text{ ตัน}$$

$$x = \frac{22.5 - 12.2}{22.5 - 3.13} \times 500 = 266 \text{ ซม.} \text{ จากจุดรองรับ}$$

8. จัดวางเหล็กปลอกตามตำแหน่งที่คำนวณมา

โดยอาจจัดวางตามระยะที่คำนวณได้ หรือพิจารณาโดยละเอียดที่จะปลอกและระยะตามจริง เช่นกำหนดให้ปลอกแรกเริ่มที่ระยะ 1 ซม. จากผิวจุดรองรับ และคำนวณระยะที่ใช้จริงตามระยะห่างระหว่างปลอกไปจนถึงระยะที่คำนวณได้ โดยอาจเกินไปเล็กน้อยดังนี้

RB9 @ 0.09 m. : $20 + 1 + 19@9 = 192 \text{ ซม.} > 186 \text{ ซม.}$ OK

RB9 @ 0.15 m. : $192 + 5@15 = 267 \text{ ซม.} > 266 \text{ ซม.}$ OK

RB9 @ 0.29 m. : $267 + 8@29 = 499 \text{ ซม.}$